

יום ראשון 29 מאי 2022

הנדון: אתגרי שירות נשים במערך המילואים והטבות

רקע

בשנים האחרונות אנו עדות למגמה הולכת וגוברת של השתלבות נשים במערך המילואים וזאת על אף המדיניות המוצהרת של צה"ל לצמצום מערך זה בכללותו. מגמה זו מוסברת, בין היתר, על ידי שילובן של נשים במגוון הולך וגדל של תפקידים במערך הסדיר ובכלל זה תפקידי לחימה, בד בבד עם מגמת העדפה של צה"ל לשילוב משרתים על בסיס מקצועי ומוטיבציה גבוהה של נשים לשירות. עם זאת, בראייתנו המגמה אינה מספיקה, אינה משמעותית דיו, אינה מביאה לידי ביטוי את הפוטנציאל האמיתי בקרב המשרתות, ואינה משרתת את האינטרס הציבורי של הצבא ושל נשים במדינת ישראל כאחד.

על "פורום המילואימיות"

פורום המילואימיות פועל כקהילה פיזית ווירטואלית המופעלת על ידי מתנדבות ומהווה רשת תמיכה, השפעה, מינוף ומקור ידע לנשים המשרתות או שואפות לקחת חלק פעיל במערך המילואים. במקביל, הפורום עובד בשיתוף פעולה עם צה"ל ועם הגורמים הרלוונטיים למען קידום והרחבה של האפשרויות העומדות בפני הנשים המשרתות במערך המילואים לצד הסרת חסמי הכניסה שיעודדו נשים פוטנציאליות נוספות להתגייס.

הפורום פועל בשלושה מעגלים עיקריים:

1. **משרתות המילואים** - הנשים המשרתות הנתקלות באתגרים רבים, הן מהסביבה והן מהמערכת הצבאית עצמה (ר' בהמשך).
2. **המערכת הצבאית** - חשיבה משותפת על צעדים משותפים לעידוד השתתפות פעילה, לתרומה משמעותית ועוד.
3. **החברה הישראלית** – מעסיקים, מעגלי תמיכה, קולגות ועוד - העלאת מודעות לחשיבות השירות של נשים במילואים ויצירת לגיטימציה ציבורית המעודדות עוד ועוד נשים לקחת חלק כפי יכולתן וכישוריהן.

במסגרת הסוגיות בהן אנו עוסקות בימים אלה אל מול אתגרי מערך המילואים והרצון של המערכות השונות לעודד ולתגמל את משרתי ומשרתות המילואים, נבקש להביא שלוש נקודות מרכזיות:

- לנשים במערך המילואים צרכים שונים מאלו של עמיתיהן, ועל כן עצם קיומו של הפורום שם לראשונה זרקור על ייחודיות זו ומבקש לשים בקדמת הבמה את צרכיהן
- מענה לבעיה אקוטית עבור המשרתות במערך - נשים לאחר לידה פטורות אוטומטית משירות מילואים ללא סייג. אנו קוראות לבחון שינוי במדיניות הקבועה כברירת מחדל של ביטול שירות המילואים לאימהות שמעבירה מסר מקומם על התפיסה החברתית של מקומן של נשים בחברה הישראלית. במודל המוצע נבקש לשאול אותן בטרם גריעתן מהשירות ולאפשר להן להתנדב.

- מענה לבעיה אקוטית עבור אלו שאינן משרתות במערך לאור העובדה שנגרעו באופן אוטומטי – נבקש להגביר את המודעות בקרב נשים לגבי אפשרות להמשך שירות במילואים גם לאחר שקיבלו פטור ממילואים ולהנגיש מידע לגבי תפקידים רלוונטיים פנויים, כך שהקריטריון לקבלה אליהם יהיה מקצוע ומקצועיות ויאפשר למי שרכשה מקצוע לאורך השנים לתרום תרומה משמעותית לצה"ל.

לעניין הטבות למשרתות המילואים:

עמדתנו הרשמית של הפורום היא **שלא נדרשות הטבות ייחודיות לנשים כתמריצים לשירות מילואים או בכלל.**

יתרה מזאת, הטבות נפרדות מסמנות את הנשים ומחזירות אותנו אחורה במקום להתקדם.

כן נמליץ על הטבות ייחודיות **להורים** לילדים קטנים כגון:

- תגמול מיוחד עבור שני הורים בשירות מילואים פעיל
- הגדלת השתתפות בהוצאות אישיות
- הנחה למעונות היום בפיקוח.
- הנחה לצהרונים של הרשויות המקומיות
- הנחה כפולה בארנונה עבור שני הורים בשירות מילואים פעיל
- ועוד.

מראשית דרכו, מהווה מערך המילואים בישראל "מועדון סגור" כמעט המיועד ברובו לגברים, בו נרקמים קשרים ייחודיים והווי ייחודי, אשר נכון להיום, מיועד כמעט רק למחצית האוכלוסית, ומשפיע מהותית על אופיה של החברה הישראלית ועל חיי היום יום בה. זאת, כאשר במקביל נשים רבות, בעלות ערך ויכולת תרומה משמעותית למערך המילואים, נדחקות ממנו החוצה, בין אם באופן רשמי ובין אם בשל חסמים רבים בדרך.

אין אנו מתעלמות מהעובדה שכניסתן של נשים למערך המילואים מהווה אתגר למערך הצה"לי, לעמיתינו הגברים ולחברה הישראלית בכללותה, אך יחד עם זאת, היא טומנת בחובה ערך רב עבור המערכת והמדינה, וגם הזדמנות אדירה עבור הנשים המשרתות ואוכלוסיית המשרתים כולה. יתרה מזאת, זוהי הזדמנות לקריאת תיגר על הנחות היסוד המגדריות בחברה. לשירות מילואים של נשים יש פוטנציאל להיות מחולל שוויון.

בברכה,

"פורום המילואימיות"